

Československá sociálně demokratická strana robotnícká v Košiciach

Predsedačstvo Československej Sociálne demokratickej strany robotníckej v Košiciach zaoberajúc sa s otázkou splynutia Československej sociálne demokratickej strany robotníckej v Košiciach so zjednotenou stranou Komunistickou, ktorýchto záväzok bol zjednaný na zjazde zástupcov obidvoch strán v Banskej Bystrici dospelo k presvedčeniu, že nakoľko spomenutý záväzok zložke Čsl.(Československej) soc.(iálno) dem.(okratickej) strany robotníckej v Košiciach nebol známy, straníckopolitický život strany bol príkazom doby normálne obnovený, ihneď po oslobodení Košíc, Slávnou Červenou Armádou.

Keďže teda objasnenie uznesenia zjazdu v Banskej Bystrici a s tým spojené rozhodnutie na prvej členskej schôdzi príslušníkov Čsl.(Československej) soc.(iálno) dem.(okratickej) strany robotníckej a príslušníkov zjednotenej Komunistickej strany sa stalo dňa 27. januára 1945, ktorí sa vyslovili po prevedenom hlasovaní jednomyselne za splnutie obidvoch sesterských strán, predsedačstvo Čsl.(Československej) soc.(iálno) dem.(okratickej) strany robotníckej v Košiciach prehlasuje, že až do úplného a technicky možného zlúčenia obidvoch sesterských strán, bude v tesnej spolupráci so zjednotenou Komunistickou stranou spolupracovať ruka v ruke až do úplného zlúčenia.

Spolupráca táto bude sa diať dôsledne, poctivo, čestne, úprimne, podľa zásad seberovných a rovnocenných partnerov k prospechu a blahu robotníckeho hnutia v slobodnej Republike československej.

Nech žije jednota robotníkov a prekvitá hnutie v spoločnej a jednotnej sile proti fašizmu a germánskemu moru celého ľudstva.

Nech žije a silí slávna bratská Červená armáda osloboditeľka ujarmených národov, pod geniálnym vodcovstvom veľkého maršála Sovietskeho zväzu Jozefa Stalina.

Nech žije I. Československý armádny zbor, s jeho najvyšším veliteľom prezidentom Republiky Československej Dr. Edvardom Benešom.

Nech žije jednotná a nerozlučiteľná družba slavianskych národov.

V Košiciach dňa 23. II. 1945

Za predsedačstvo:

Predseda:
Július Racz

Tajomník
Štefan..... nečitateľný podpis

Slovenský národný archív Bratislava, f. Rôzne politické strany, kart. 4, a. j. 75.

Dokument č. 5

Za demokratickú, pokrokovú a sociálne spravodlivú Republiku. Program Demokratickej strany z apríla 1945.

Našich čitateľov iste bude zaujímať, s akými programovými bodmi vstupuje do praktického života Demokratická strana, ktorá vznikla zo slovenského povstania v Banskej Bystrici v septembri r. 1944 na základe dohody uskutočnenej už v r. 1943 pracovníkmi podzemného odbojového hnutia proti nemeckým utláčateľom.

Demokratická strana je politickou organizáciou všetkých vrstiev občianstva. Stojí na základni jednotnej a nedeliteľnej Československej republiky s rovnoprávnym postavením národa slovenského a českého. Vnútorňa organizácia tejto republiky má byť taká, aby zabezpečovala spokojný vývin vecí oboch národov.

Je za republiku demokratickú, pokrokovú a sociálne spravodlivú, ktorá vo vzťahoch medzinárodných bude sa opierať v prvom rade o bratský Sovietsky zväz, úzko spolupracovať s ostatnými slovanskými štátmi a udržiavať priateľské styky so západnými demokraciami.

Stojac na zásadách kresťanstva, je za slobodné vyznávania náboženstva, za bratské spolunažívanie všetkých kresťanských vierovyznaní a za rešpektovanie ostatných cirkví. Odmieňa však akékoľvek miešanie sa cirkvi do politického života.

Je za súkromné vlastníctvo. V ňom vidí najlepšie predpoklad pre účinnú tvorbu hodnôt a pre zabezpečenie kultúrneho, sociálneho a hospodárskeho pokroku. Vlastníctvo bude však obmedzovať tak, ako to vyžadujú záujmy širokých vrstiev národa. Rozhodujúcim nemá byť prospech jednotlivca, ale dobro celého pracujúceho ľudu.

Uskutoční pozemkovú reformu čo najdôslednejšie. Pôda patrí do vlastníctva tých, ktorí ju obrábajú. Nepriatelia štátu a demokracie nesmú vlastníť pôdu na Slovensku. Bojovníci za našu národnú slobodu a demokraciu, alebo ich pozostalí, budú mať pri deľbe pôdy prednosť. Oni sú hrdinami našej republiky. Rovnako chce uspokojiť nároky poľnohospodárskych robotníkov a nesebestačných roľníkov. Poľnohospodárstvu venuje zvýšenú starostlivosť, aby sa práca roľníka stala ľahšou a aby bola spoločensky tak ocenená, ako si to oprávnené zasluhuje. Roľník musí mať čas nielen na odpočinok, ale i na vzdelanie.

Postará sa o náhradu škôd, ktoré utrpel náš ľud vojnou a jej následkami. Zabezpečí slušné živobytie invalidom a pozostalým po padlých hrdinoch.

Priemyselné a bankové podnikanie chce položiť na nové základy. Znárodnením, kolektivizáciou (združstevnením) veľkých výrobných a obchodných podnikov chce zabezpečiť spravodlivú účasť pracujúcich robotníkov a úradníkov na správe a na výsledku podnikania. Toto chce robiť tak, aby nevyučovali predpoklady pre vzrast priemyselnej výroby a tým i pre tvorenie nových zárobkových príležitostí populačného prírastku nášho národa. Tú istú starostlivosť venuje rozvoju živnostenského podnikania a jeho odbornému zdokonaľovaniu.

Pomery verejného zamestnanectva chce upraviť tak, aby mu zabezpečilo spoločensky slušnú životnú úroveň a nenútili ho hľadať vedľajšie a nedovolené príjmy.

Bude šíriť osvetu a pokrok, všemožne podporovať vzdelanie a vlasteneckú výchovu mládeže. Každému, i nemajetnému, má byť umožnené vzdelanie primerané jeho vlohám.

Sociálnu starostlivosť chce vykonávať tak, aby nebolo nemocného, ktorý by nemal nárok na také lekárske ošetrovanie ako jeho nemoc vyžaduje, aby nebolo starca, ktorý by po celoživotnej práci umieral v biede. Každému pracujúcemu chce zabezpečiť v starobe takú rentu, aby ju nemusel považovať za almužnu a aby stačila na slušné živobytie. Chce sa všemožne starať o to, aby robotníctvo a úradníctvo popri starostlivej odmene za prácu, malo dostatok príležitostí na vzdelávanie a na zotavenie. Bytovú kultúru týchto vrstiev bude dvíhať a všemožne podporovať.

Nechceme bohatých ani chudobných. Chceme vysoký priemer životnej úrovne širokých vrstiev nášho pospolitého ľudu. Prácu kladieme na prvé, na čestné miesto a chceme ju zabezpečiť každému členovi slovenskej národnej spoločnosti.

Čas, č. 4, 22. apríla 1945.

Dokument č. 6

Predbežné smernice pre organizáciu Demokratickej strany

Predbežné smernice pre organizáciu Demokratickej strany

Príslušníkom Demokratickej strany môže byť ten, kto podpísal prihlášku a bol prijatý za člena jej miestnej organizácie.

Miestna organizácia má byť zriadená v každej obci. Príslušníci miestnej organizácie zvolia si dôverníka, jeho zástupcu, pokladníka a 2 členov výboru. Ak má organizácia viac ako 50 členov, zvolí si na každých 50 členov 1 ďalšieho člena výboru.

Dôverník sa stará o organizačné veci strany a je v stálom styku s organizáciou okresnou a krajskou, poť ažne s ústredným sekretariátom strany.

Pokladník sa stará o finančné veci strany (organizácie). Miestna organizácia stará sa sama o krytie svojich finančných potrieb a prispieva na krytie potrieb vyšších zložiek strany.

Ak v niektorej obci nedosiahne počet členov 20, stávajú sa straníci tejto obci členmi miestnej organizácie v najbližšej obci. Avšak aj v takejto obci treba vyvoliť miestneho dôverníka.

Okresná organizácia zriaďuje sa v sídle každého okresu. Túto organizáciu spravuje valné zhromaždenie a výbor. Na valné zhromaždenie vysiela každá miestna organizácia najmenej 2 zástupcov a to dôverníka a 1 člena vyslaného valným zhromaždením miest.(nej) org.(anizácie). Ak má miest.(na) org.(anizácia) viac ako 100 členov volí na každých ďalších započatých 100 členov 1 ďalšieho delegáta.

Valné zhromaždenie okresnej organizácie volí okres. dôverníka, jeho zástupcu, pokladníka a najviac ďalších 10 členom výboru.

Pri voľbe výboru treba dbať na to, aby jeho členovia boli z rôznych častí okresu. Okresný dôverník spravuje organizačné veci okresnej organizácie. Môže sa zúčastniť aj na schôdzach miestnej organizácie s hlasom poradným. Obstaráva styk s vyššími a nižšími organizáciami.

Pokladník okr.(esnej) org.(anizácie) stará sa o finančné veci tejto organizácie, najmä o vyberanie príspevkov od miestnych organizácií a o odvádzanie príspevkov vyšším zložkám.

Okresná organizácia utvorí si potrebné odbory.

Oblasťná organizácia môže byť utvorená z najmenej 10 okresov. Jej správu vedie valné zhromaždenie a výbor, volený delegátmi okresných organizácií. Bližšie stanoví podrobný organizačný poriadok.

Ústrednú organizáciu tvorí valné zhromaždenie, ústredný výkonný výbor a predsedníctvo.

Sekretariáty obstarávajú jak administratívnu, tak organizačnú agendu strany. Okrem ústredného sekretariátu budú zriadené oblasťné a okresné sekretariáty.